

*"Službeni list SRJ", br. 59/98,
"Službeni glasnik RS", br. 101/2005*

Z A K O N

O REŽIMU VODA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se praćenje i održavanje režima površinskih i podzemnih voda od interesa za celu zemlju i međunarodnih voda, kao i režima voda obalnog mora.

Režimom voda, u smislu ovog zakona, smatra se i režim rada akumulacija na vodama iz stava 1. ovog člana.

Član 2.

Vode od interesa za celu zemlju su vodotoci koji presecaju granice republika članica i vode u njihovim slivnim područjima.

Vodotoci iz stava 1. ovog člana su reke Ibar i Lim.

Član 3.

Međunarodne vode su vodotoci i jezera koji čine ili presecaju granicu Savezne Republike Jugoslavije i vode u njihovim slivnim područjima, kao i vode obalnog mora.

Vodotoci iz stava 1. ovog člana su reke Dunav, Vajski kanal, Plazović, Kereš, Tisa, Zlatica, Stari Begej, Plovni Begej, Tamiš, Brzava, Rojga, Moravica, Karaš, Nera, Timok, Visočica, Nišava, Gaberska, Jerma, Dragovištica, Pčinja, Lepenac, Plavska, Rastelnička, Beli Drim, Grnčar, Kravarski Potok, Cijevna, Bojana, Tara, Čehotina, Lim, Rzav, Drina, Sava i Bosut.

Jezera iz stava 1. ovog člana su Skadarsko jezero i Bilečko jezero.

Član 4.

Podzemne vode su vode ispod površine zemlje u slivnim područjima voda od interesa za celu zemlju i međunarodnih voda iz čl. 2. i 3. ovog zakona.

Član 5.

Pojedini izrazi, upotrebljeni u ovom zakonu, imaju sledeće značenje:

- 1) površinske vode jesu tekuće i stajaće vode;
- 2) podzemne vode jesu vode koje poniru kroz zemljište i vode koje stoje ili teku podzemnim kanalima;
- 3) vodotok je korito sa vodom koja njime protiče;
- 4) slivno područje je prirodna hidrografska celina;
- 5) jezero je udubljenje na zemlji sa vodom koja ga ispunjava.

II. REŽIM VODA

Član 6.

Režim voda čine elementi kojima se određuje kvantitativno i kvalitativno stanje voda i promene tog stanja u prostoru i vremenu.

Elementi režima voda kojima se određuje kvantitativno stanje voda izražavaju se pokazateljima proticaja, vodostaja i stanja leda.

Elementi režima voda kojima se određuje kvalitativno stanje voda izražavaju se pokazateljima fizičkih, hemijskih, bioloških, bakterioloških i radioloških karakteristika vode.

Režim voda obalnog mora čine elementi kojima se određuje kvalitativno stanje voda iz stava 3. ovog člana.

Član 7.

Klasifikacijom voda utvrđuje se podela voda na klase prema pokazateljima elemenata režima voda u pogledu kvaliteta voda i prema nameni tih voda.

Kategorizacijom voda, vode se razvrstavaju na vodotoke, jezera, akumulacije, podzemne vode i vode obalnog mora, odnosno njihovi delovi, prema kvalitetu vode koji treba da se održi ili postigne.

Klasifikaciju i kategorizaciju voda iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje Savezna vlada.

Član 8.

Dozvoljene vrednosti pokazatelja elemenata režima voda iz člana 6. ovog zakona su maksimalno dozvoljene, minimalne ili okvirne vrednosti pojedinih pokazatelja elemenata režima voda.

Dozvoljene vrednosti pokazatelja elemenata režima voda na hidrološkim stanicama koje se postavljaju na graničnim (ulaznim i izlaznim) profilima vodotoka, akumulacija, jezera i obalnog mora, kao i na hidrološkim stanicama podzemnih voda određenih ovim zakonom, propisuje Savezna vlada.

Propisom iz stava 2. ovog člana odrediće se mesto postavljanja hidroloških stanica, programi merenja i osmatranja režima voda, kao i način uspostavljanja hidroloških stanica i praćenja elemenata režima voda određenih ovim zakonom.

Član 9.

Zabranjuje se izvođenje radova i vršenje drugih radnji koje mogu da prouzrokuju pogoršanje režima voda određenog ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Član 10.

Savezni organ, odnosno savezna organizacija nadležna za hidrometeorološke poslove uspostavlja hidrološke stanice, prati, kontroliše i prognozira elemente režima voda i izdaje redovne i vanredne izveštaje o tome.

III. REŽIM RADA AKUMULACIJA

Član 11.

Akumulacije, u smislu ovog zakona, su vodne akumulacije sa visokim branama koje imaju jednu od sledećih karakteristika:

- 1) građevinsku visinu veću od 15 m;

- 2) građevinsku visinu veću od 10 m ako je dužina brane po kruni veća od 500 m;
- 3) zapreminu vode u akumulaciji veću od 1.000.000 m³;
- 4) ukupni kapacitet organa za evakuaciju velikih voda veći od 1000 m³/s.

Član 12.

Korisnik akumulacije je dužan da osmatra, meri i ispituje sve elemente kojima se prati i utvrđuje stanje visoke brane, pribranskih objekata i akumulacionog prostora u pogledu njihove stabilnosti i da o tome izradi odgovarajuću dokumentaciju.

U slučaju da elementi iz stava 1. ovog člana ukazuju na ugroženost stabilnosti visoke brane, pribranskih objekata i akumulacionog prostora, korisnik akumulacije dužan je da preduzme potrebne mere da se njihova stabilnost uskladi sa projektovanom stabilnošću akumulacije.

Član 13.

Korisnik akumulacije je dužan da izradi dokumentaciju o posledicama eventualnog preliivanja ili rušenja visoke brane i da preduzima potrebne mere za sprečavanje tih posledica, a naročito u pogledu obeležavanja linije dopiranja poplavnih talasa na terenu, postavljanja uređaja i funkcionisanja sistema za obaveštavanje i uzbunjivanje ugroženog stanovništva na tom području.

Član 14.

Korisnik akumulacije je dužan da stalno osmatra i meri elemente režima vode neposredno u zoni uticaja akumulacije i da te podatke, zajedno sa podacima planiranog punjenja i pražnjenja akumulacije, dostavlja saveznom organu nadležnom za poslove vodoprivrede, saveznom organu nadležnom za poslove odbrane i saveznoj organizaciji nadležnoj za hidrometeorološke poslove.

Član 15.

Savezni organ nadležan za poslove vodoprivrede propisuje bliže elemente kojima se prati i utvrđuje stanje visoke brane, pribranskih objekata i akumulacionog prostora u pogledu njihove stabilnosti iz člana 12. stav 1, kao i sadržaj i način izrade dokumentacije iz člana 12. stav 1. i člana 13. ovog zakona.

IV. VODOPRIVREDNA SAGLASNOST

Član 16.

Za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata i postrojenja, kao i za izvođenje drugih radova koji mogu da prouzrokuju promene u režimu voda određenom ovim zakonom, obavezna je vodoprivredna saglasnost koju izdaje savezni organ nadležan za poslove vodoprivrede.

Investitor, odnosno korisnik akumulacije iz člana 11. ovog zakona, dužan je da za dokumentaciju iz člana 12. stav 1. i člana 13. ovog zakona pribavi vodoprivrednu saglasnost saveznog organa nadležnog za poslove vodoprivrede pre početka izvođenja radova.

Član 17.

Vodoprivrednom saglasnošću određuju se uslovi i način pod kojima se mogu izvoditi radovi ili koristiti objekti i postrojenja iz člana 16. ovog zakona, da bi se propisani režim voda održao u okviru dozvoljenih vrednosti.

Član 18.

Uz zahtev za izdavanje vodoprivredne saglasnosti prilaže se potrebna tehnička dokumentacija.

Savezni organ nadležan za poslove vodoprivrede propisuje vrstu objekata, postrojenja i drugih radova kojima mogu da prouzrokuju promene u režimu voda iz člana 16. ovog zakona, kao i vrstu i sadržaj tehničke dokumentacije koja se prilaže uz zahtev za izdavanje vodoprivredne saglasnosti.

Član 19.

Savezni organ nadležan za poslove vodoprivrede izdaje vodoprivrednu saglasnost u roku od mesec dana od dana prijema urednog zahteva sa potrebnom dokumentacijom.

Član 20.

Vodoprivredna saglasnost prestaje da važi ako se u roku od dve godine od dana njenog izdavanja ne započne sa radovima.

Član 21.

Za izdate vodoprivredne saglasnosti vodi se vodna knjiga.

Sadržaj i način vođenja vodne knjige propisuje savezni organ nadležan za poslove vodoprivrede.

V. NADZOR NAD IZVRŠAVANJEM ZAKONA

Član 22.

Savezni organ nadležan za poslove vodoprivrede vrši upravni nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Član 23.

Upravni nadzor vrši se nad:

- 1) režimom voda od interesa za celu zemlju, međunarodnih voda i obalnog mora Savezne Republike Jugoslavije prema određenim elementima režima voda;
- 2) korišćenjem vodnih akumulacija sa visokim branama u pogledu njihove stabilnosti i bezbednosti nizvodnog područja;
- 3) postupanjem po izdatim vodoprivrednim saglasnostima za izvođenje radova koji mogu da prouzrokuju promene u propisanom režimu voda.

Član 24.

Upravnim nadzorom obezbeđuje se zaštita propisanog režima voda preduzimanjem potrebnih mera da se elementi režima voda održe u okviru dozvoljenih vrednosti.

Član 25.

Inspekcijski nadzor vrše savezni vodoprivredni inspektori.

Član 26.

Inspekcijski nadzor vrši se kao redovan nadzor po programu koji utvrđuje nadležni savezni organ.

Vanredni inspekcijski nadzor se vrši u slučaju kad nadležni savezni organ dođe do saznanja da su se stekle okolnosti koje mogu ugroziti dozvoljene vrednosti elemenata režima voda ili da su te vrednosti narušene.

Član 27.

Savezni vodoprivredni inspektor je ovlašćen da:

- 1) vrši pregled tehničke i druge dokumentacije koja se odnosi na izgradnju, rekonstrukciju i korišćenje objekata i postrojenja, kao i na druge radove i mere koji mogu da prouzrokuju promene propisanog režima voda;
- 2) vrši pregled objekata i postrojenja i način njihovog korišćenja, kao i pregled svih drugih radova i mera koji mogu da prouzrokuju promene propisanog režima voda;
- 3) vrši pregled korišćenja voda i ispuštanja otpadnih voda, otpadaka i drugih otpadnih materija koje mogu da utiču na promene propisanog režima voda;
- 4) prikuplja podatke i uzima izjave od odgovornih i službenih lica, svedoka i drugih lica, kad je to potrebno za utvrđivanje činjeničnog stanja;
- 5) preduzima i druge mere za koje je zakonom ovlašćen.

Član 28.

Savezni vodoprivredni inspektor u vršenju poslova u okviru ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom može po potrebi određene stručne poslove poveriti ovlašćenoj stručnoj organizaciji.

Troškove za izvršene poslove iz stava 1. ovog člana snosi preduzeće ili drugo pravno ili fizičko lice koje je narušilo dozvoljene vrednosti pokazatelja elemenata režima voda.

Član 29.

Kad utvrdi da je nekim aktom ili radnjom povređen ovaj zakon ili propis donet na osnovu ovog zakona, savezni vodoprivredni inspektor ima obavezu i ovlašćenje da preduzima potrebne mere radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, i to da:

- 1) naredi obezbeđivanje potrebne tehničke i druge dokumentacije, izvršenje određenih radnji i preduzimanje potrebnih mera da bi se sprečilo ili otklonilo ugrožavanje propisanog režima voda;

- 2) naredi obustavu izgradnje i rekonstrukcije objekata i postrojenja i izvođenje drugih radova, ako se time ugrožava propisani režim voda;
- 3) zabrani korišćenje objekata i postrojenja u funkcijama koje mogu negativno da utiču na propisani režim voda, do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti;
- 4) zabrani korišćenja voda i ispuštanje otpadnih voda, otpadaka i drugih otpadnih materija, do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti;
- 5) preduzima i druge propisane mere kojima će se sprečiti ili otkloniti ugrožavanje propisanog režima voda.

Savezni vodoprivredni inspektor može preduzeti jednu ili istovremeno više mera iz stava 1. ovog člana.

Član 30.

Preduzeća, druga pravna lica i fizička lica su dužni da saveznom vodoprivrednom inspektoru omoguće vršenje upravnog nadzora i da mu obezbede potrebne uslove za obavljanje službenog zadatka.

Član 31.

Savezni vodoprivredni inspektor, kad utvrdi određene nepravilnosti, zapisnički će konstatovati postojanje tih nepravilnosti i narediće svojim rešenjem mere za njihovo otklanjanje u određenom roku.

Preduzeće, drugo pravno lice i fizičko lice je dužno da obavesti saveznog vodoprivrednog inspektora u određenom roku o preduzetim merama za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Član 32.

Protiv rešenja saveznog vodoprivrednog inspektora žalba nije dopuštena.

Član 33.

Kad u vršenju poslova u okviru svojih ovlašćenja savezni vodoprivredni inspektor dođe do saznanja ili smatra da je ovaj zakon ili propis donet na osnovu ovog zakona povređen, dužan je da podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup, odnosno da podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 34.

Savezni organ nadležan za poslove odbrane vrši nadzor nad ispravnošću uređaja i nad funkcionisanjem sistema za obaveštavanje i uzbunjivanje ugroženog stanovništva na području dopiranja poplavnog talasa u slučaju opasnosti od rušenja ili preliivanja brana iz člana 13. ovog zakona.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na prava, obaveze i ovlašćenja saveznog vodoprivrednog inspektora shodno se primenjuju i na odgovarajuće savezne organe nadležne za poslove odbrane kad vrše poslove nadzora iz stava 1. ovog člana.

Član 35.

Savezni vodoprivredni inspektor ima službenu legitimaciju.

Obrazac službene legitimacije iz stava 1. ovog člana propisuje savezni organ nadležan za poslove vodoprivrede.

VI. KAZNENE ODREDBE

1. Privredni prestupi

Član 36.

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup preduzeće ili drugo pravno lice:

- 1) ako izvodi radove i vrši druge radnje koje mogu da prouzrokuju pogoršanje utvrđenog režima voda (član 9);
- 2) ako ne preduzme potrebne mere da se stabilnost akumulacije uskladi sa njenom projektovanom stabilnošću (član 12. stav 2);
- 3) ako ne preduzme potrebne mere za sprečavanje negativnog uticaja preliivanja ili rušenja visoke brane na bezbednost nizvodnog područja (član 13);
- 4) ako izvodi radove koji mogu da prouzrokuju promene u propisanom režimu voda bez prethodno pribavljene vodoprivredne saglasnosti ili protivno izdatoj vodoprivrednoj saglasnosti (član 16. stav 1);
- 5) ako počne gradnju akumulacije sa visokom branom bez prethodno pribavljene vodoprivredne saglasnosti na propisanu dokumentaciju (član 16. stav 2):

Za radnje iz stava 1. ovog člana za privredni prestup kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara.

Tekst pre izmene

2. Prekršaji

Član 37.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice:

- 1) ako ne dostavlja nadležnim saveznim organima i organizacijama uredno i blagovremeno podatke o merenju elemenata režima vode neposredno u zoni uticaja akumulacije, zajedno sa podacima planiranog punjenja i pražnjenja akumulacije (član 14);
- 2) ako onemogući saveznog vodoprivrednog inspektora u vršenju nadzora ili ako mu ne obezbedi potrebne uslove za obavljanje službenog zadatka (član 30);
- 3) ako ne obavesti saveznog vodoprivrednog inspektora u određenom roku o preduzetim merama za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti (član 31).

Za radnje iz stava 1. ovog člana za prekršaj kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara.

Tekst pre izmene

Član 38.

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako učini neku od radnji određenih u čl. 36. i 37. ovog zakona.

Tekst pre izmene

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

Propisi za izvršavanja ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 40.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o osnovama režima voda od interesa za dve ili više republika, odnosno autonomnih pokrajina i o međudržavnim vodama ("Službeni list SFRJ", br. 2/74, 24/76 i 31/76).

Član 41.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ".